

HRVATSKI SABOR

2474

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O AZILU

Proglašavam Zakon o azilu, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 13. srpnja 2007. godine.

Klasa: 011-01/07-01/88
Urbroj: 71-05-03/1-07-2
Zagreb, 18. srpnja 2007.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON O AZILU

Glava I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom propisuju načela, uvjeti i postupak za odobravanje azila, odobravanje supsidijarne zaštite, odobravanje privremene zaštite, status, prava i obveze tražitelja azila, azilanata, stranaca pod supsidijarnom zaštitom, stranaca pod privremenom zaštitom te uvjeti i postupak za poništenje i prestanak azila, supsidijarne i privremene zaštite.

Značenje izraza u ovom Zakonu

Članak 2.

Pojedini izrazi, u smislu ovoga Zakona, imaju sljedeće značenje:

Stranac je osoba koja nema hrvatsko državljanstvo i osoba bez državljanstva.

Izbjeglica je stranac koji se ne nalazi u zemlji svog državljanstva te se zbog osnovanog straha od proganjanja zbog svoje rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili političkog mišljenja, ne može ili se zbog tog straha ne želi staviti pod zaštitu te zemlje, odnosno osoba bez državljanstva koja se nalazi izvan zemlje uobičajenog boravišta, a koja se ne može ili se zbog osnovanog straha ne želi vratiti u tu zemlju.

Tražitelj azila je stranac koji podnese zahtjev za azil o kojemu nije donesena konačna odluka.

Azilant je stranac kojemu je odobren azil na temelju odredaba ovoga Zakona.

Azil je zaštita kojom se ostvaruje ustavna odredba o pružanju utočišta strancu u Republici Hrvatskoj na temelju rješenja Ministarstva unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu:

Ministarstvo) o udovoljavanju zahtjeva za azil, sukladno odredbi članka 4. ovoga Zakona. *Supsidijarna zaštita* je zaštita koja se odobrava strancu koji ne ispunjava uvjete za azil, a za kojeg se opravdano vjeruje da bi povratkom u zemlju podrijetla bio izložen trpljenju ozbiljne nepravde i koji stoga nije u mogućnosti ili ne želi zatražiti zaštitu te zemlje.

Privremena zaštita je zaštita koja se odobrava strancima koji u velikom broju dolaze u Republiku Hrvatsku iz zemlje u kojoj je zbog rata ili njemu sličnog stanja, općeg nasilja ili unutarnjih sukoba došlo do kršenja ljudskih prava, ako ih zemlja podrijetla nije spremna ili nije u mogućnosti zaštititi te ukoliko zbog velikog broja osoba nije moguće učinkovito provesti postupak za odobrenje azila u interesu svih osoba koje traže zaštitu.

Zahtjev za azil je zahtjev kojim stranac traži zaštitu u smislu članka 4. ovoga Zakona.

Maloljetnik bez pratnje je stranac koji nije navršio osamnaest godina života, a ušao je u Republiku Hrvatsku bez pratnje zakonskog zastupnika ili je nakon ulaska ostao bez te pratnje.

Članom obitelji, ukoliko je ta obitelj već postojala u zemlji podrijetla tražitelja azila, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom i stranca pod privremenom zaštitom, smatra se:

- bračni ili izvanbračni drug prema važećim propisima Republike Hrvatske koji uređuju obiteljske odnose,
- maloljetno dijete koje nije zasnovalo vlastitu obitelj i ovisno je o roditeljima, bez obzira je li rođeno u braku, izvan braka ili je posvojeno,
- roditelj ili drugi zakonski zastupnik maloljetnog tražitelja azila, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom ili stranca pod privremenom zaštitom,
- srodnik u ravnoj lozi, ukoliko se nesporno utvrdi da je živio u zajedničkom domaćinstvu s azilantom, strancem pod supsidijarnom zaštitom ili strancem pod privremenom zaštitom.

Ranjive skupine su poslovno nesposobne osobe, maloljetnici, starije i nemoćne osobe, teško bolesne osobe, osobe s invaliditetom, trudnice, samohrani roditelji s maloljetnom djecom te žrtve mučenja, silovanja ili drugog psihičkog, fizičkog i seksualnog nasilja.

Boravište je mjesto u kojem se azilant, odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom nastanio s namjerom da u njemu živi.

Prihvatilište za tražitelje azila (u daljnjem tekstu: Prihvatilište) je objekt koji služi kolektivnom smještaju tražitelja azila.

Putna isprava za azilanta je putna isprava za izbjeglice propisana Konvencijom o statusu izbjeglica iz 1951. godine (u daljnjem tekstu: Konvencija iz 1951.).

Zemlja podrijetla je zemlja čije državljanstvo ima stranac ili zemlja u kojoj je osoba bez državljanstva imala svoje ranije uobičajeno boravište. Ako stranac ima više od jednog državljanstva, zemlja podrijetla je svaka zemlja čije državljanstvo ima.

Rasa podrazumijeva boju kože, podrijetlo te pripadnost određenoj etničkoj skupini.

Vjera podrazumijeva izražavanje vjerskih ili ateističkih uvjerenja samostalno ili u zajednici te obuhvaća aktivnosti koje se temelje na religijskom uvjerenju, kao i odbijanje sudjelovanja u tim aktivnostima.

Nacionalnost podrazumijeva pripadnost grupi ljudi koja je određena po svom kulturnom, etničkom ili jezičnom identitetu, zajedničkom zemljopisnom ili političkom podrijetlu ili odnosom sa stanovništvom neke druge države, a može obuhvatiti i državljanstvo.

Političko mišljenje podrazumijeva izražavanje mišljenja ili uvjerenja koja su različita od mišljenja ili uvjerenja stranke ili organizacije koja kontrolira državu ili važan dio državnog područja, odnosno drugih počinitelja proganjanja iz članka 10. ovoga Zakona, bez obzira je li tražitelj azila postupao ili nije po tom mišljenju ili uvjerenju.

Određena društvena skupina podrazumijeva osobe iz iste sredine, istih običaja ili istog društvenog položaja. Članovi te skupine dijele uvjerenja na kojima se temelji njihov identitet ili svijest te ih se ne žele odreći. Skupina mora imati poseban identitet u relevantnoj zemlji te se razlikovati od društva koje ju okružuje. Ovisno o okolnostima u zemlji podrijetla, određena društvena skupina može značiti i skupinu koja se temelji na zajedničkim karakteristikama

spolne orijentacije.

Ozbiljna nepravda podrazumijeva prijetnju smrtnom kaznom ili smaknućem, mučenje, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje te ozbiljnu i individualnu prijetnju životu zbog općeg nasilja u situacijama međunarodnog ili unutarnjeg oružanog sukoba.

Sigurna zemlja podrijetla je zemlja u kojoj je stranac boravio prije dolaska u Republiku Hrvatsku kao državljanin te zemlje ili osoba bez državljanstva s posljednjim uobičajenim boravištem u toj zemlji te je u njoj siguran od proganjanja iz razloga navedenih u članku 4. ovoga Zakona i od trpljenja ozbiljne nepravde, a karakterizira je poštivanje ljudskih prava, demokratski poredak, pravna sigurnost i politička stabilnost.

Sigurna treća zemlja je zemlja u kojoj je stranac boravio prije dolaska u Republiku Hrvatsku, pod uvjetom da je u njoj siguran od proganjanja iz razloga navedenih u članku 4. ovoga Zakona i od trpljenja ozbiljne nepravde, uključujući poštivanje načela iz članka 3. ovoga Zakona te je u njoj u mogućnosti dobiti azil.

Procjena je li neka zemlja sigurna zemlja podrijetla temeljit će se na izvješćima Ureda visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice (u daljnjem tekstu: UNHCR), Vijeća Europe, država Europske unije i relevantnih međunarodnih organizacija, a prilikom procjene stanja uzet će se u obzir:

1. relevantni zakoni i propisi zemlje podrijetla i način njihove primjene,
 2. poštivanje prava i sloboda utemeljenih u Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, Međunarodnom paktu o građanskim i političkim pravima te Konvenciji protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja,
 3. poštivanje zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja prema Konvenciji iz 1951.,
 4. postojanje učinkovitog sustava pravnih lijekova protiv kršenja navedenih prava i sloboda.
- Prilikom procjene je li neka zemlja sigurna treća zemlja, osim uvjeta iz stavka 2. točke 1. do 4. ovoga članka, uzet će se u obzir i postojanje efikasnog sustava azila u toj zemlji.

Vlada Republike Hrvatske utvrđuje listu sigurnih zemalja podrijetla i sigurnih trećih zemalja te ih objavljuje u »Narodnim novinama«.

Vlada će revidirati navedene liste kada se promijene uvjeti koji određuju zemlju kao sigurnu zemlju podrijetla ili sigurnu treću zemlju.

Zabrana prisilnog udaljenja ili vraćanja (»refoulement«)

Članak 3.

Nije dopušteno prisilno udaljiti ili na bilo koji način vratiti stranca u zemlju u kojoj bi njegov život ili sloboda bili ugroženi zbog rasne, vjerske ili nacionalne pripadnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili zbog političkog mišljenja ili u zemlju u kojoj bi mogao biti podvrgnut mučenju, nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju.

Azil

Članak 4.

U Republici Hrvatskoj odobrit će se azil strancu koji se ne nalazi u zemlji svog državljanstva ili osobi bez državljanstva koja se nalazi izvan zemlje uobičajenog boravišta, a koja se zbog osnovanog straha od proganjanja zbog svoje rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili političkog mišljenja ne može, ili se zbog tog straha ne želi staviti pod zaštitu te zemlje.

Djela proganjanja

Članak 5.

Osnovani strah od proganjanja u smislu članka 4. ovoga Zakona postoji ukoliko su djela proganjanja:

1. dovoljno ozbiljna po svojoj prirodi ili ponavljanju da predstavljaju ozbiljno kršenje osnovnih ljudskih prava, osobito prava koja ne mogu biti ograničena prema članku 15. stavku
2. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, odnosno ako predstavljaju
2. skup različitih mjera, uključujući i kršenje ljudskih prava, koje su dovoljno ozbiljne da, u cjelini, mogu utjecati na pojedinca na način iz točke 1. ovoga stavka.

Djela proganjanja iz stavka 1. ovoga članka mogu biti:

1. fizičko ili mentalno nasilje, uključujući i seksualno nasilje,
2. zakonske, administrativne, policijske i/ili sudske mjere koje su diskriminirajuće ili koje se provode na diskriminirajući način,
3. sudski progon ili kažnjavanje koje je nerazmjerno ili diskriminirajuće,
4. uskraćivanje sudske pomoći,
5. sudski progon ili kažnjavanje radi odbijanja obavljanja vojne službe prilikom sukoba, kada bi obavljanje vojne službe uključivalo kaznena djela ili radnje koje potpadaju pod razloge isključenja navedene u članku 6. i 8. ovoga Zakona,
6. djela koja su po svojoj prirodi specifično vezana uz spol ili djecu.

Između djela proganjanja i razloga za proganjanje mora postojati povezanost.

Prilikom procjene strahuje li tražitelj azila osnovano od proganjanja, nije važno posjeduje li tražitelj azila stvarno rasne, religijske, nacionalne, društvene ili političke karakteristike koje izazivaju proganjanje, ukoliko mu počinitelj proganjanja pripisuje takve karakteristike.

Razlozi za isključenje

Članak 6.

Azil se neće odobriti strancu ukoliko postoji opravdana sumnja da je počinio, poticao ili na drugi način sudjelovao u izvršenju:

1. zločina protiv mira, ratnog zločina ili zločina protiv čovječnosti utvrđenog odredbama međunarodnih dokumenata,
2. teškog nepolitičkog kaznenog djela izvan Republike Hrvatske uključujući i naročito okrutna djela čak i ako su počinjena s navodnim političkim ciljem,
3. djela koja su u suprotnosti s ciljevima i načelima Ujedinjenih naroda.

Azil se neće odobriti strancu koji već uživa zaštitu ili prima pomoć tijela ili agencija Ujedinjenih naroda, osim UNHCR-a.

Ukoliko zaštita ili pomoć iz stavka 2. ovoga članka iz bilo kojeg razloga prestane, strancu koji ispunjava uvjete iz članka 4. ovoga Zakona odobrit će se azil.

Azil se neće odobriti strancu kojem nadležna tijela Republike Hrvatske priznaju ista prava i obveze kao hrvatskom državljaninu.

U svrhu zaštite nacionalne sigurnosti, u slučaju postojanja opravdane sumnje koja upućuje na počinjenje djela iz stavka 1. ovoga članka, nadležna sigurnosno-obavještajna agencija obaviti će razgovor s tražiteljem azila te dostaviti Ministarstvu svoje mišljenje.

Supsidijarna zaštita

Članak 7.

U Republici Hrvatskoj odobrit će se supsidijarna zaštita strancu koji ne ispunjava uvjete za odobrenje azila, kad postoji konkretna opasnost da će povratkom u zemlju podrijetla biti izložen ozbiljnoj nepravdi te se zbog toga ne može ili ne želi staviti pod zaštitu te zemlje. Supsidijarna zaštita odobrava se na rok od godinu dana, a može se produžiti ukoliko i dalje postoje razlozi za odobrenje, osim ako razlozi zaštite nacionalne sigurnosti i pravnog poretka ne zahtijevaju drugačije.

Zahtjev za produženje supsidijarne zaštite podnosi stranac pod supsidijarnom zaštitom najkasnije 30 dana prije isteka roka iz stavka 2. ovoga članka.

Razlozi za isključenje supsidijarne zaštite

Članak 8.

Supsidijarna zaštita neće se odobriti strancu ukoliko postoji opravdana sumnja da je počinio, poticao ili na drugi način sudjelovao u izvršenju:

1. zločina protiv mira, ratnog zločina ili zločina protiv čovječnosti utvrđenog odredbama međunarodnih dokumenata,
2. teškog kaznenog djela prema kaznenom zakonodavstvu Republike Hrvatske,
3. djela koja su u suprotnosti s ciljevima i načelima Ujedinjenih naroda, ili da
4. predstavlja opasnost za društvo ili sigurnost Republike Hrvatske.

Supsidijarna zaštita neće se odobriti i strancu koji je počinio kazneno djelo za koje je u Republici Hrvatskoj propisana kazna zatvora, a koji je napustio zemlju podrijetla radi izbjegavanja kazne propisane u toj zemlji.

U svrhu zaštite nacionalne sigurnosti, u slučajevima postojanja opravdane sumnje koja upućuje na počinjenje djela iz stavka 1. ovoga članka, nadležna sigurnosno-obavještajna agencija obaviti će razgovor s tražiteljem azila te dostaviti Ministarstvu svoje mišljenje.

Izbjeglica »sur place«

Članak 9.

Izbjegluci koji se već nalazi u Republici Hrvatskoj odobrit će se azil ako se ne može ili ne želi vratiti u zemlju podrijetla zbog osnovanog straha od proganjanja u smislu članka 4. ovoga Zakona odnosno od trpljenja ozbiljne nepravde, ukoliko se taj strah temelji na događajima koji su nastupili nakon što je izbjeglica napustio zemlju podrijetla, odnosno na aktivnostima koje je poduzeo nakon što je napustio zemlju podrijetla te predstavljaju izražavanje i nastavak uvjerenja koja je imao u zemlji podrijetla.

Počinitelji proganjanja ili ozbiljne nepravde

Članak 10.

Proganjanje u smislu članka 4. ovoga Zakona i ozbiljnu nepravdu mogu provoditi:

- državna tijela,
- stranke ili organizacije koje kontroliraju državu ili važan dio državnog područja,
- nedržavna tijela, ukoliko se dokaže da država ili stranke, odnosno organizacije koje

kontroliraju važan dio državnog područja, uključujući i međunarodne organizacije, nisu u mogućnosti ili ne žele pružiti zaštitu od proganjanja ili ozbiljne nepravde.

Davatelji zaštite u zemlji podrijetla

Članak 11.

Zaštitu od proganjanja u smislu članka 4. ovoga Zakona i od trpljenja ozbiljne nepravde, u zemlji podrijetla mogu pružiti:

- državna tijela,
- stranke te nacionalne ili međunarodne organizacije koje kontroliraju državu ili važan dio državnog područja.

Pružanje zaštite iz stavka 1. ovoga članka podrazumijeva poduzimanje administrativnih, sudskih ili drugih mjera u cilju sprječavanja proganjanja, odnosno trpljenja ozbiljne nepravde i dostupnost te zaštite građanima.

Tijela nadležna za odlučivanje o zahtjevu

Članak 12.

O zahtjevu za azil odlučuje Ministarstvo.

Protiv odluke Ministarstva dopuštena je žalba Povjerenstvu za azil (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo), osim u slučaju iz članka 74. ovoga Zakona.

Protiv odluke Povjerenstva može se pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Upravni sud).

Povjerenstvo

Članak 13.

Povjerenstvo je neovisno tijelo.

Povjerenstvo rješava o žalbama protiv odluka Ministarstva donesenih sukladno odredbama ovoga Zakona i obavlja druge poslove određene ovim Zakonom i drugim propisima.

Poslove iz svog djelokruga Povjerenstvo obavlja sukladno Ustavu Republike Hrvatske, zakonima i međunarodnim ugovorima koji su dio hrvatskoga pravnog poretka te drugim propisima.

O svom radu, zapažanjima, ostvarivanju i zaštiti prava tražitelja azila te osobama kojima je sukladno odredbama ovoga Zakona odobrena zaštita Povjerenstvo je dužno, najmanje jednom godišnje, podnijeti izvješće Vladi Republike Hrvatske.

Povjerenstvo daje obavijesti iz svog djelokruga rada fizičkim i pravnim osobama sukladno propisima kojima se uređuje područje zaštite podataka.

U obavljanju svojih poslova Povjerenstvo koristi pečat s grbom Republike Hrvatske.

Prostorne i administrativno-tehničke uvjete za rad Povjerenstva osigurava Ured za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske.

Sastav Povjerenstva

Članak 14.

Povjerenstvo čine predsjednik i četiri člana.

Predsjednik i dva člana Povjerenstva imenuju se iz tijela državne uprave, jedan član imenuje se iz reda sveučilišnih nastavnika, a jedan iz reda predstavnika nevladinih udruga koje se bave promicanjem i zaštitom prava izbjeglica.

Predsjednik Povjerenstva zadržava status državnog službenika. Za vrijeme trajanja mandata predsjednik Povjerenstva ne smije obavljati nikakvu drugu dužnost u tijelima državne uprave, a prava i obveze iz radnog odnosa u državnom tijelu u kojem je bio zaposlen do imenovanja, miruju.

Vlada Republike Hrvatske može odlukom povećati broj članova Povjerenstva ukoliko se znatno poveća broj tražitelja azila.

Prilikom povećanja broja članova Povjerenstva vodit će se računa o jednakoj zastupljenosti civilnog i javnog sektora.

Izbor i imenovanje predsjednika i članova Povjerenstva

Članak 15.

Predsjednika i članove Povjerenstva imenuje Vlada Republike Hrvatske na vrijeme od pet godina, uz mogućnost ponovnog izbora.

Predsjednik i članovi Povjerenstva imenuju se nakon objavljenog javnog poziva. Vlada Republike Hrvatske objavit će javni poziv u »Narodnim novinama« i najmanje dva dnevna lista.

Obrazložene prijedloge kandidata za imenovanje predsjednika Povjerenstva ovlaštena su dati tijela državne uprave, a za imenovanje članova Povjerenstva fakulteti za društvene znanosti, tijela državne uprave i nevladine udruge koje se bave promicanjem i zaštitom prava izbjeglica.

U javnom pozivu navode se uvjeti za izbor predsjednika i članova Povjerenstva, rok za podnošenje prijedloga kandidata te prilozi koji moraju biti dostavljeni uz prijedlog.

Rok za podnošenje prijedloga ne može biti kraći od 15 dana niti duži od 30 dana od dana objave javnog poziva.

Javni poziv objavljuje se najmanje 90 dana prije isteka mandata predsjednika i članova Povjerenstva.

Uvjeti za imenovanje predsjednika i članova Povjerenstva

Članak 16.

Za predsjednika i člana Povjerenstva imenovat će se osoba za koju ne postoje zapreke za prijam u državnu službu propisane odredbama Zakona o državnim službenicima, koja je hrvatski državljanin, diplomirani pravnik, aktivno se služi engleskim jezikom te ispunjava druge uvjete propisane ovim Zakonom.

Za predsjednika Povjerenstva imenovat će se osoba koja je položila pravosudni ispit i ima najmanje pet godina radnog iskustva u pravnoj struci.

Za člana Povjerenstva kojeg je predložilo tijelo državne uprave imenovat će se osoba koja je položila državni stručni ispit i ima najmanje pet godina radnog iskustva u pravnoj struci.

Za člana Povjerenstva iz reda sveučilišnih nastavnika imenovat će se sveučilišni nastavnik pravnog predmeta koji se svojim znanstvenim i stručnim radom istaknuo na području zaštite ljudskih prava.

Za člana Povjerenstva iz reda predstavnika nevladinih udruga koje se bave promicanjem i zaštitom prava izbjeglica imenovat će se osoba koja se istaknula svojim javnim djelovanjem u

promicanju i zaštiti ljudskih prava, posebno izbjeglica.

Članovi Povjerenstva ne mogu biti osobe koje na bilo koji način sudjeluju u prvostupanjskom postupku azila ili su na drugi način u mogućnosti utjecati na postupak.

Razrješenje predsjednika i članova Povjerenstva

Članak 17.

Predsjedniku ili članu Povjerenstva može prestati mandat prije isteka vremena na koje je imenovan ako:

- sam zahtijeva razrješenje,
- ne obavlja svoje poslove sukladno zakonu i drugim propisima,
- je osuđen za kazneno djelo na bezuvjetnu kaznu zatvora,
- ne prisustvuje sjednicama Povjerenstva,
- nesavjesno i nestručno obavlja poslove člana Povjerenstva.

Prijedlog za razrješenje člana Povjerenstva, Vladi Republike Hrvatske, podnosi predsjednik Povjerenstva.

Prijedlog za razrješenje predsjednika Povjerenstva, Vladi Republike Hrvatske, podnose najmanje dva člana Povjerenstva.

Postupak izbora novog predsjednika te člana Povjerenstva obavlja se na način propisan člankom 15. ovoga Zakona.

Odluka o imenovanju i razrješenju predsjednika i članova Povjerenstva objavljuje se u »Narodnim novinama«.

Rad Povjerenstva

Članak 18.

Način rada i odlučivanja Povjerenstva uređuje se Poslovníkom o radu Povjerenstva (u daljnjem tekstu: Poslovník).

Poslovník se donosi na sjednici Povjerenstva većinom glasova svih članova Povjerenstva.

Predsjednik i članovi Povjerenstva neovisni su u svom radu i svoje zadaće obavljaju zakonito i nepristrano.

Predsjednik Povjerenstva predstavlja Povjerenstvo, saziva sjednice Povjerenstva, provodi drugostupanjski postupak i dodjeljuje predmete članovima Povjerenstva u rad, podnosi Vladi Republike Hrvatske prijedlog za razrješenje člana Povjerenstva te obavlja druge poslove propisane ovim Zakonom i Poslovníkom.

Povjerenstvo odlučuje na sjednicama.

Prvu sjednicu Povjerenstva saziva predsjednik najkasnije u roku od 15 dana od dana imenovanja.

Povjerenstvo može valjano odlučivati ukoliko sjednici prisustvuje najmanje tri člana ili dva člana i predsjednik. Odluka se donosi većinom glasova.

Troškovi rada Povjerenstva

Članak 19.

Predsjednik ima pravo na plaću, a članovi Povjerenstva imaju pravo na naknadu za svoj rad. Predsjednik Povjerenstva, po prestanku mandata, ima pravo povratka na odgovarajuće poslove u državno tijelo iz kojeg je imenovan, odnosno pravo na raspored na odgovarajuće

poslove u drugom državnom tijelu.

Zahtjev za povratak odnosno raspored u drugo državno tijelo podnosi se najkasnije u roku od 30 dana od dana isteka ili prestanka mandata.

Odluku o visini plaće i naknadama iz stavka 1. ovoga članka donosi Vlada Republike Hrvatske, a isplaćuju se iz državnog proračuna s pozicije Ureda za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske.

Podnošenje zahtjeva za azil

Članak 20.

Zahtjev za azil podnosi se u Prihvatalištu, osim u slučaju iz članka 67. ovoga Zakona.

Namjeru za podnošenje zahtjeva za azil stranac može izraziti prilikom obavljanja granične kontrole na graničnom prijelazu.

Ako se stranac već nalazi na području Republike Hrvatske, namjeru za podnošenje zahtjeva za azil može izraziti u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji.

Na stranca koji se, bez opravdanog razloga, nakon što je izrazio namjeru za podnošenje zahtjeva za azil, ne javi u Prihvatalište u roku koji mu odredi nadležno tijelo, primjenjuju se propisi o strancima.

Nezakonit ulazak u Republiku Hrvatsku

Članak 21.

Stranac koji je nezakonito ušao u Republiku Hrvatsku, a došao je izravno s područja na kojem je proganjan u smislu članka 4. i 7. ovoga Zakona, neće se kazniti zbog nezakonitog ulaska ili boravka, ukoliko bez odgode podnese zahtjev za azil i ako predoči valjane razloge svog nezakonitog ulaska ili boravka.

Pomoć podnositelju zahtjeva

Članak 22.

Strancu koji izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva za azil omogućit će se da što prije podnese zahtjev za azil.

Ministarstvo će obavijestiti tražitelja azila o načinu provođenja postupka za odobrenje azila, o pravima i obvezama koje ima u tom postupku te o mogućnosti dobivanja besplatne pravne pomoći i mogućnosti obraćanja predstavnicima UNHCR-a i drugih organizacija koje se bave zaštitom prava izbjeglica, na svom ili na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Suradnja s Uredom UNHCR-a

Članak 23.

O pitanjima koja se odnose na tražitelje azila, azilante, strance pod supsidijarnom zaštitom i strance pod privremenom zaštitom nadležna državna tijela surađuju s Uredom UNHCR-a.

Ministarstvo će na zahtjev Ureda UNHCR-a dostaviti podatke o:

– tražiteljima azila, azilantima, strancima pod supsidijarnom zaštitom i strancima pod privremenom zaštitom u Republici Hrvatskoj,

– primjeni Konvencije iz 1951. i ostalih međunarodnih dokumenata koji se odnose na izbjeglice,
– zakonima i ostalim propisima koji se primjenjuju ili su u izradi, a odnose se na izbjeglice.
Ministarstvo će, uz dostavljenu suglasnost tražitelja azila, omogućiti UNHCR-u pristup informacijama o pojedinačnim zahtjevima za azil, tijeku postupka i odlukama donesenim u postupku azila.

Jezik u postupku

Članak 24.

Ako tražitelj azila ne razumije jezik na kojemu se vodi postupak, osigurat će mu se prevoditelj za jezik za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati. Tražitelju azila osigurat će se, ako je to moguće, prevoditelj istog spola. Prevoditelj je dužan podatke koje dozna tijekom postupka azila čuvati kao službenu tajnu.

Maloljetnici

Članak 25.

Zahtjev za azil za maloljetnika podnosi zakonski zastupnik. Iznimno od stavka 1. ovoga članka, maloljetnik stariji od 16 godina zahtjev za azil može podnijeti u svoje ime. Prilikom provedbi odredaba ovoga Zakona uzet će se u obzir najbolji interes maloljetnika.

Maloljetnici bez pratnje

Članak 26.

Maloljetniku bez pratnje koji traži azil te maloljetniku bez pratnje kojem se odobri zaštita na temelju odredaba ovoga Zakona, tijelo nadležno za poslove socijalne skrbi imenovat će skrbnika. Iznimno od stavka 1. ovoga članka, maloljetniku bez pratnje starijem od 16 godina koji je u braku neće se imenovati skrbnik. Ministarstvo će poduzeti potrebne mjere u cilju pronalaženja roditelja maloljetnika. Zahtjev za azil maloljetnika bez pratnje rješava se u najkraćem mogućem roku.

Poslovno nesposobne osobe

Članak 27.

Poslovno nesposobnom tražitelju azila tijelo nadležno za poslove socijalne skrbi imenovat će skrbnika.

Prikupljanje osobnih podataka

Članak 28.

Ministarstvo i Povjerenstvo mogu, radi provođenja odredaba ovoga Zakona, zatražiti osobne podatke od tražitelja azila.

Ministarstvo i Povjerenstvo mogu, i bez suglasnosti tražitelja azila, prikupljati podatke iz stavka 1. ovoga članka od tijela javne vlasti te pravnih i fizičkih osoba u Republici Hrvatskoj ako je to:

- u interesu tražitelja azila,
- zakonom ili drugim propisom dopušteno, ili
- potrebno radi provjere podataka o tražitelju azila.

Tijela i osobe iz stavka 2. ovoga članka, koji raspolažu podacima koji se odnose na tražitelja azila, dužni su dati te podatke na zahtjev Ministarstva i Povjerenstva.

Osobni i drugi podaci prikupljeni tijekom postupka azila predstavljaju službenu tajnu i neće se dostaviti zemlji podrijetla tražitelja azila ili drugim tijelima koja ne sudjeluju u postupku.

Iznimno od stavka 4. ovoga članka, za tražitelja azila kojem je postupak okončan, mogu se zemlji podrijetla ili drugoj zemlji koja ga pristane prihvatiti dati podaci o imenu i prezimenu, datumu rođenja, spolu, državljanstvu, članovima obitelji, ispravama koje je izdala zemlja podrijetla, zadnjoj adresi u zemlji podrijetla te otisci prstiju i fotografije.

Prikupljanje i korištenje podataka iz ovoga članka provodi se sukladno propisima kojima se uređuje područje zaštite osobnih podataka.

Glava II.

PRAVA I OBVEZE TRAŽITELJA AZILA, AZILANTA I STRANCA POD SUPSIDIJARNOM ZAŠTITOM

PRAVA I OBVEZE TRAŽITELJA AZILA

Članak 29.

Tražitelj azila ima pravo na:

- boravak u Republici Hrvatskoj,
- osiguranje osnovnih uvjeta za život i smještaj,
- zdravstvenu zaštitu,
- osnovno i srednje školovanje,
- novčanu pomoć,
- besplatnu pravnu pomoć,
- humanitarnu pomoć,
- slobodu vjeroispovijesti i vjerskog odgoja djece,
- rad.

Pravo na boravak tražitelja azila

Članak 30.

Tražitelj azila ima pravo na boravak u Republici Hrvatskoj od dana podnošenja zahtjeva za azil do okončanja postupka.

Članovi obitelji tražitelja azila, koji su došli zajedno s tražiteljem azila u Republiku Hrvatsku, imaju pravo na boravak sukladno stavku 1. ovoga članka.

Zdravstvena zaštita

Članak 31.

Zdravstvena zaštita tražitelja azila obuhvaća hitnu medicinsku pomoć i prijeko potrebno liječenje bolesti.

Tražitelju azila koji je bio izložen mučenju, silovanju ili drugim teškim oblicima nasilja kao i tražitelju azila sa specifičnim potrebama pružit će se nužan tretman vezan uz specifično stanje odnosno posljedice prouzročene navedenim djelima.

Zdravstvenu zaštitu iz stavka 1. i 2. ovoga članka tražitelj azila ostvaruje sukladno odredbama propisa kojima se uređuje područje zdravstvene zaštite stranaca u Republici Hrvatskoj.

Školovanje maloljetnog tražitelja azila

Članak 32.

Pravo na osnovno i srednje školovanje maloljetni tražitelj azila ostvaruje pod istim uvjetima kao hrvatski državljanin.

Pravo iz stavka 1. ovoga članka tražitelju azila omogućit će se u roku od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva za azil, odnosno u roku od godine dana ako tražitelj azila ne poznaje hrvatski jezik.

Obrazovanje tražitelja azila može biti organizirano i u Prihvatilištu.

Novčana pomoć

Članak 33.

Tražitelj azila ima pravo na novčanu pomoć ukoliko nije u radnom odnosu, ne posjeduje novčana sredstva ili mu troškovi života nisu osigurani na drugi način.

Visinu novčane pomoći odredit će tijelo nadležno za poslove socijalne skrbi.

Besplatna pravna pomoć tražiteljima azila

Članak 34.

Besplatna pravna pomoć obuhvaća:

- opće informacije o pravima i obvezama tražitelja azila u postupku,
- pomoć u sastavljanju žalbe i
- zastupanje pred Povjerenstvom.

Pomoć iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka pruža Ministarstvo na način i u roku propisanom člankom 22. ovoga Zakona.

Pomoć iz stavka 1. podstavka 2. i 3. ovoga članka mogu obavljati odvjetnici, odvjetnički vježbenici i pravnici iz udruga registriranih za obavljanje pravne pomoći s kojima Ministarstvo sklopi ugovor.

Pravo na besplatnu pravnu pomoć nema tražitelj azila koji posjeduje znatna novčana sredstva, stvari veće vrijednosti i za kojeg se na temelju činjenica utvrđenih u prvostupanjskom postupku može procijeniti da nema izgleda za uspjeh u postupku budući se zahtjev za azil ne temelji na razlozima za proganjanje iz članka 4. ovoga Zakona ili trpljenju ozbiljne nepravde. Pravna pomoć iz stavka 1. podstavka 2. i 3. ovoga članka pruža se na zahtjev tražitelja azila. Troškove besplatne pravne pomoći koja se pruža sukladno odredbama ovoga Zakona snosi Ministarstvo.

U slučaju kada se zahtjev za azil ne temelji na razlozima za proganjanje iz članka 4. ovoga Zakona ili trpljenju ozbiljne nepravde, Povjerenstvo će u odluci po žalbi tražitelja azila odrediti da troškove pravne pomoći snosi tražitelj azila odnosno pružatelj pomoći.

Ministar nadležan za unutarnje poslove propisat će postupak ostvarivanja i isplate troškova besplatne pravne pomoći i tarifu pruženih usluga pravne pomoći propisane odredbama ovoga Zakona.

Humanitarna pomoć

Članak 35.

Tražitelj azila može primati razne oblike humanitarne pomoći.

Rad tražitelja azila

Članak 36.

Pravo na rad tražitelj azila stječe po isteku godine dana od dana podnošenja zahtjeva za azil ukoliko postupak azila nije okončan.

Pravo iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje se sukladno odredbama zakona kojima se regulira rad stranaca u Republici Hrvatskoj.

Obveze tražitelja azila

Članak 37.

Tražitelj azila dužan je:

- poštivati Ustav, zakone i druge propise Republike Hrvatske,
- poštivati Kućni red Prihvatilišta,
- surađivati s nadležnim državnim tijelima Republike Hrvatske te postupati po njihovim mjerama i uputama,
- odazvati se pozivu Ministarstva i surađivati tijekom cijelog postupka azila,
- javiti promjenu adrese Ministarstvu u roku od 3 dana od dana promjene,
- pridržavati se uputa i mjera Ministarstva o ograničenju slobode kretanja,
- podvrgnuti se zdravstvenom pregledu, tonskom snimanju saslušanja, daktiloskopiranju, fotografiranju te drugim radnjama radi utvrđivanja identiteta,
- ostati na području Republike Hrvatske za vrijeme trajanja postupka azila,
- dati na pregled stvari i predmete koje unosi u Prihvatilište.

Ukoliko tražitelj azila ne poštuje odredbu stavka 1. ovoga članka, može mu se uskratiti pravo na novčanu pomoć te ograničiti kretanje.

Smještaj tražitelja azila

Članak 38.

Za vrijeme trajanja postupka azila tražitelj azila ima pravo na smještaj u Prihvatilištu.

Tražitelj azila može o svom trošku boraviti na bilo kojoj adresi u Republici Hrvatskoj uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

Tražitelj azila koji posjeduje sredstva za uzdržavanje ili je zaposlen, a ne podmiruje troškove smještaja u Prihvatilištu, izgubit će pravo na smještaj iz stavka 1. ovoga članka.

Visinu troškova smještaja u Prihvatilištu odredit će odlukom ministar nadležan za unutarnje poslove.

Protiv rješenja Ministarstva kojim se tražitelju azila ukida pravo na smještaj, u slučaju iz

stavka 3. ovoga članka, rok za žalbu Povjerenstvu je 5 dana od dana dostave rješenja. Rješenje o žalbi Povjerenstvo donosi u roku od 8 dana od dana zaprimanja žalbe.

Prihvatište za tražitelje azila

Članak 39.

Prihvatište je ustrojeno Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva. Hrvatski crveni križ, UNHCR i druge organizacije koje se bave zaštitom prava izbjeglica ili humanitarnim radom mogu u Prihvatištu provoditi odgojne, obrazovne i slične programe te pružati druge oblike pomoći, uz prethodnu suglasnost Ministarstva. Tražiteljima azila smještenim u Prihvatištu osigurat će se prehrana i osnovne higijenske potreštine. Pravila boravka u Prihvatištu određuju se Kućnim redom. Kućni red Prihvatišta donosi ministar nadležan za unutarnje poslove.

PRAVA I OBVEZE AZILANTA I STRANCA POD SUPSIDIJARNOM ZAŠTITOM

Članak 40.

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na:

- boravak u Republici Hrvatskoj,
- smještaj,
- rad,
- zdravstvenu zaštitu,
- školovanje,
- slobodu vjeroispovijesti i vjerskog odgoja djece,
- besplatnu pravnu pomoć,
- socijalnu skrb,
- spajanje obitelji.

Osim prava navedenih u stavku 1. ovoga članka azilant ima pravo na pomoć pri uključivanju u društveni život.

Pravo na boravak

Članak 41.

Boravak u Republici Hrvatskoj utvrđuje se rješenjem o odobrenju azila ili rješenjem o odobrenju, odnosno produženju supsidijarne zaštite.

Pravo na smještaj

Članak 42.

Azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom osigurava se smještaj najduže 12 mjeseci od dana konačnosti rješenja kojim se odobrava azil, odnosno supsidijarna zaštita. Pravo na smještaj izgubit će azilant, odnosno stranac pod supsidijarnom zaštitom koji odbije smještaj iz stavka 1. ovoga članka.

Pravo na rad

Članak 43.

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na rad sukladno odredbama zakona kojima se regulira rad stranaca u Republici Hrvatskoj.

Pravo na zdravstvenu zaštitu

Članak 44.

Azilant i ranjive skupine stranaca pod supsidijarnom zaštitom ostvaruju pravo na zdravstvenu zaštitu u istom opsegu kao i osiguranik obveznog zdravstvenog osiguranja u Republici Hrvatskoj.

Stranac pod supsidijarnom zaštitom koji nije naveden u stavku 1. ovoga članka te član obitelji stranca pod supsidijarnom zaštitom iz članka 48. stavka 4. ovoga Zakona, ima pravo na hitnu medicinsku pomoć.

Troškovi zdravstvene zaštite osoba iz stavka 1. i 2. ovoga članka isplaćuju se iz državnog proračuna s pozicije Ministarstva.

Pravo na školovanje

Članak 45.

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na osnovno, srednje i visoko školovanje pod istim uvjetima kao i hrvatski državljanin u skladu s posebnim propisima.

Azilant ostvaruje pravo na usavršavanje, prekvalifikaciju, dokvalifikaciju i specijalizaciju pod istim uvjetima kao hrvatski državljanin.

Pravo na slobodu vjeroispovijesti

Članak 46.

Azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom jamči se sloboda življenja i odgoja djece u skladu s njegovim vjerskim uvjerenjima.

Besplatna pravna pomoć

Članak 47.

Besplatna pravna pomoć azilantu i strancu pod supsidijarnom zaštitom obuhvaća:

- opće informacije o pravima i obvezama koje proistječu odobrenjem azila i supsidijarne zaštite,
- pomoć u sastavljanju žalbe i
- zastupanje pred Povjerenstvom u slučaju prestanka ili poništenja azila, odnosno supsidijarne zaštite.

Pomoć iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka pruža Ministarstvo, u roku od 15 dana od dana dodjele statusa, na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da će ga razumjeti.

Pomoć iz stavka 1. podstavka 2. i 3. ovoga članka mogu obavljati odvjetnici, odvjetnički

vježbenici i pravnici iz udruga registriranih za obavljanje pravne pomoći s kojima Ministarstvo sklopi ugovor.

Pravo na spajanje obitelji

Članak 48.

Maloljetna djeca azilanta koja nisu zasnovala vlastitu obitelj slijede pravni položaj zakonskog zastupnika kojem je odobren azil.

Članovima obitelji azilanta, koji nisu navedeni u stavku 1. ovoga članka, boravak se regulira sukladno odredbama Zakona o strancima.

Pravo na spajanje obitelji azilanta s bračnim drugom odobrit će se ako je brak zaključen, odnosno izvanbračna zajednica postojala prije podnošenja zahtjeva za azil u Republici Hrvatskoj.

Boravak u svrhu spajanja obitelji stranca pod supsidijarnom zaštitom odobrit će se članu obitelji koji je zajedno sa strancem pod supsidijarnom zaštitom došao u Republiku Hrvatsku, a nije podnio zahtjev za azil ili mu nije odobrena zaštita.

Dijete stranca pod supsidijarnom zaštitom rođeno na području Republike Hrvatske, slijedi pravni položaj zakonskog zastupnika.

Pravo na spajanje obitelji osoba iz stavka 1.– 4. ovoga članka nema član obitelji kod kojeg postoje razlozi za isključenje iz članka 6. i 8. ovoga Zakona te iz razloga zaštite nacionalne sigurnosti i pravnog poretka Republike Hrvatske.

Pravo na socijalnu skrb

Članak 49.

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom koji ne ostvaruje prihode, ne posjeduje imovinu, odnosno vlastita novčana sredstva te nema uzdržavatelja ima pravo na socijalnu skrb sukladno propisima kojima se uređuje područje socijalne skrbi hrvatskih državljana.

Pomoć pri uključivanju u društvo

Članak 50.

Nadležna ministarstva osigurat će uvjete za uključivanje azilanta u kulturni, gospodarski i društveni život.

Pri tome će posebnu pozornost usmjeriti na:

- organiziranje tečajeva hrvatskog jezika,
- organiziranje tečajeva, seminara i drugih oblika obrazovanja i stručnog osposobljavanja,
- pružanje obavijesti o hrvatskoj povijesti, kulturi i državnom ustrojstvu.

Prava člana obitelji azilanta

Članak 51.

Član obitelji azilanta koji boravak u Republici Hrvatskoj regulira sukladno odredbama Zakona o strancima ostvaruje prava propisana člankom 40. ovoga Zakona.

Obveze azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom

Članak 52.

Azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom je obvezan:

- poštivati Ustav, zakone i druge propise Republike Hrvatske,
- u roku od 8 dana prijaviti boravište i promjenu adrese stanovanja.

Glava III. POSTUPOVNE ODREDBE

Početak postupka

Članak 53.

Postupak azila započinje podnošenjem zahtjeva za azil.

Po podnošenju zahtjeva za azil Ministarstvo će, što je prije moguće, saslušati tražitelja azila, osim kada se zahtjev rješava u ubrzanom postupku.

Saslušanje tražitelja azila

Članak 54.

Tražitelj azila dužan je za vrijeme saslušanja istinito odgovarati na sva pitanja koja su mu postavljena te priložiti sve dostupne dokaze kojima potkrepljuje svoj zahtjev, odnosno dati vjerodostojna i uvjerljiva obrazloženja svih razloga na kojima temelji svoj zahtjev.

Tražitelj azila dužan je osobno prisustvovati saslušanju bez obzira ima li zakonskog zastupnika te punomoćnika.

Ministarstvo će provesti saslušanje tražitelja azila i u odsustvu punomoćnika koji nije opravdao svoj nedolazak.

Ministarstvo može, radi utvrđivanja činjeničnog stanja, tražitelja azila saslušati više puta.

Podaci izneseni tijekom saslušanja predstavljaju službenu tajnu.

O saslušanju se vodi zapisnik, a ukoliko je saslušanje tonski snimano, tražitelj azila može tijekom preslušavanja unijeti svoje ispravke i kraće nadopune u tonski zapis.

Procjena činjenica i okolnosti

Članak 55.

Prilikom meritornog rješavanja zahtjeva Ministarstvo će razmotriti sve relevantne činjenice i okolnosti posebno uzimajući u obzir:

1. činjenice koje se odnose na zemlju podrijetla u vrijeme donošenja odluke o zahtjevu, uključujući zakone i propise te zemlje kao i način na koji se oni primjenjuju,
2. relevantne izjave i dokaze iznesene od strane tražitelja azila uključujući i informaciju o tome je li tražitelj bio ili može biti izložen proganjanju ili ozbiljnoj nepravdi,
3. položaj i osobne okolnosti tražitelja azila, uključujući spol i dob,
4. jesu li aktivnosti tražitelja azila otkako je napustio zemlju podrijetla bile usmjerene stvaranju neophodnih uvjeta za podnošenje zahtjeva za azil, kako bi se procijenilo mogu li te aktivnosti izložiti tražitelja azila proganjanju ili ozbiljnoj nepravdi ukoliko se vrati u tu zemlju,

5. može li tražitelj azila dobiti zaštitu zemlje u kojoj bi mogao dokazati državljanstvo. Činjenica da je tražitelj azila već bio izložen proganjanju ili ozbiljnoj nepravdi odnosno prijetnjama takvim proganjanjem ili nepravdom upućuje na mogućnost postojanja osnovanog straha od proganjanja ili trpljenja ozbiljne nepravde, ukoliko postoje razlozi za vjerovanje da će se takvo proganjanje ili ozbiljna nepravda ponoviti.

Ubrzani postupak

Članak 56.

Ministarstvo će donijeti odluku u ubrzanom postupku na temelju činjenica utvrđenih u zahtjevu za azil, ukoliko:

1. može donijeti pozitivnu odluku na temelju dostupnih dokaza,
2. su ostvareni uvjeti za primjenu članka 60. ovoga Zakona,
3. je zahtjev očito neutemeljen iz razloga navedenih u članku 61. stavku 1. točkama 2., 5., 6. i 8. ovoga Zakona,
4. saslušanje nije moguće provesti zbog lošeg zdravstvenog stanja tražitelja azila.

Protiv odluke donesene u ubrzanom postupku tražitelj azila može izjaviti žalbu Povjerenstvu u roku od 5 dana od dana dostave odluke.

Rješenje o žalbi Povjerenstvo donosi u roku od 8 dana od dana zaprimanja žalbe.

Odredbe stavka 1. točke 2. i 3. ovoga članka neće se primijeniti ako je zahtjev za azil podnio maloljetnik bez pratnje ili osoba sa smetnjama u psihičkom razvoju.

Prvostupanjska odluka

Članak 57.

Ministarstvo donosi odluku kojom:

1. odobrava azil,
2. odbija zahtjev za azil,
3. odbija zahtjev za azil i odobrava supsidijarnu zaštitu,
4. odbija zahtjev za produženje supsidijarne zaštite,
5. odbacuje zahtjev za azil,
6. obustavlja postupak,
7. prestaje azil,
8. prestaje supsidijarna zaštita,
9. poništava azil,
10. poništava supsidijarnu zaštitu,
11. ograničava kretanje tražitelju azila i
12. ukida pravo na smještaj u Prihvatilištu.

Ukoliko u roku od 6 mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za azil Ministarstvo nije u mogućnosti donijeti odluku povodom zahtjeva, obavijestit će tražitelja azila u kojem vremenskom roku može očekivati odluku.

Odbijanje zahtjeva za azil

Članak 58.

Zahtjev za azil odbit će se ako:

1. tražitelj azila ne ispunjava uvjete za odobrenje azila navedene u članku 4. ovoga Zakona,

2. postoji neki od razloga iz članka 6. ovoga Zakona,
3. je tražitelj azila mogao dobiti učinkovitu zaštitu u drugom dijelu svoje vlastite zemlje, a od tražitelja se može razumno očekivati da ostane u tom dijelu zemlje,
4. je očito neutemeljen,
5. tražitelj azila predstavlja opasnost za sigurnost Republike Hrvatske.
Protiv rješenja kojim je zahtjev odbijen kao očito neutemeljen rok za žalbu Povjerenstvu je 5 dana od dana dostave rješenja.
Rješenje o žalbi iz stavka 2. ovoga članka Povjerenstvo donosi u roku od 8 dana od dana zaprimanja žalbe.
Ukoliko se zahtjev za azil odbija sukladno odredbama stavka 1. točke 1. ovoga članka, Ministarstvo će po službenoj dužnosti utvrditi postojanje uvjeta za odobrenje supsidijarne zaštite.

Razlozi uskraćivanja supsidijarne zaštite

Članak 59.

Supsidijarna zaštita neće se odobriti ako:

- tražitelj azila ne ispunjava uvjete iz članka 7. ovoga Zakona,
- postoji neki od razloga iz članka 8. ovoga Zakona.

Odbacivanje zahtjeva

Članak 60.

Zahtjev za azil odbacit će se zaključkom ako je:

1. tražitelju azila odobren azil ili slična zaštita u drugoj državi, uključujući i povlastice koje proizlaze iz poštivanja načela iz članka 3. ovoga Zakona, pod uvjetom da će biti ponovo prihvaćen u toj državi,
2. tražitelj azila državljanin treće države čiju zaštitu nije zatražio, osim ako je naveo opravdane razloge za proganjanje u toj državi,
3. tražitelj azila došao iz sigurne zemlje podrijetla, osim ako je naveo opravdane razloge zbog kojih bi njegov zahtjev trebao biti razmotren,
4. tražitelj azila došao iz sigurne treće zemlje gdje postoji veza između tražitelja azila i te zemlje, na temelju čega bi bilo razumno očekivati da se u nju vrati.

Ministarstvo će tražitelju azila čiji je zahtjev za azil odbačen jer je došao iz sigurne treće zemlje izdati potvrdu kojom se državna tijela treće zemlje obavještavaju, na jeziku te zemlje, da zahtjev nije bio suštinski razmotren.

Ukoliko sigurna treća zemlja ne prihvati stranca, zahtjev za azil rješavat će se sukladno odredbama ovoga Zakona.

Protiv zaključka iz stavka 1. ovoga članka tražitelj azila može izjaviti žalbu Povjerenstvu u roku od 5 dana od dana dostave zaključka.

Rješenje o žalbi Povjerenstvo donosi u roku od 8 dana od dana zaprimanja žalbe.

Očito neutemeljen zahtjev

Članak 61.

Zahtjev za azil je očito neutemeljen ako:

1. tražitelj azila prilikom podnošenja zahtjeva, bez opravdanih razloga, nije iznio podatke o

- identitetu, dobi, obiteljskim i srodničkim odnosima, prijašnjem boravištu, pravicima putovanja, identifikacijskim ispravama, razlozima za traženje zaštite i prije podnesenim zahtjevima za azil,
2. je tražitelj azila iznio samo informacije koje nisu važne ili su od minimalne važnosti za ishod postupka,
 3. je tražitelj azila iznio lažne informacije bitne za ishod postupka, predočio krivotvorene dokumente, skrivao relevantne informacije ili uništio isprave za utvrđivanje identiteta i/ili državljanstva, a koje bi mogle negativno utjecati na odluku, osim ako navede opravdane razloge za poduzimanje takve radnje,
 4. tražitelj azila zataji da je prije podnio zahtjev za azil navodeći druge osobne podatke,
 5. je tražitelj azila iznio nedosljedne, kontradiktorne, nemoguće ili nedovoljne činjenice koje zahtjev čine neuvjerljivim,
 6. tražitelj azila podnese novi zahtjev u kojem ne iznese nove relevantne činjenice,
 7. tražitelj azila već duže boravi na području Republike Hrvatske i bez opravdanog razloga nije prije podnio zahtjev,
 8. tražitelj azila podnese zahtjev s očitom namjerom da odgodi ili spriječi izvršenje odluke koja bi imala za posljedicu njegovo udaljenje iz Republike Hrvatske.

Obustava postupka

Članak 62.

Postupak azila se obustavlja ako tražitelj azila:

1. odustane od zahtjeva za azil,
2. ne odazove se pozivu na saslušanje, a svoj izostanak ne opravda u roku od 24 sata od zakazanog saslušanja,
3. izbjegava dostavu poziva,
4. napusti ili pokuša napustiti Republiku Hrvatsku za vrijeme trajanja postupka,
5. napusti Prihvatilište ili adresu stanovanja duže od 3 dana bez da o tome obavijesti Ministarstvo ili pribavi suglasnost Ministarstva.

Protiv zaključka kojim se postupak obustavlja tražitelj azila može izjaviti žalbu Povjerenstvu u roku od 5 dana od dana dostave zaključka.

Rješenje o žalbi iz stavka 2. ovoga članka Povjerenstvo donosi u roku od 8 dana od dana zaprimanja žalbe.

Tražitelju azila koji navede opravdane razloge propuštanja radnje iz stavka 1. točke 2., 3. i 5. ovoga članka dopustit će se, na njegov prijedlog, povrat u prijašnje stanje, ukoliko nije proteklo više od 30 dana od dana propuštanja.

Žalba protiv zaključka o odbijanju prijedloga za povrat u prijašnje stanje ne odgađa izvršenje zaključka iz stavka 2. ovoga članka.

U slučaju iz stavka 1. točke 1. ovoga članka tražitelj azila se može odreći prava na žalbu.

Prestanak azila

Članak 63.

Azilantu će prestati azil ako:

- se dobrovoljno stavi pod zaštitu zemlje svog državljanstva,
- stekne državljanstvo zemlje čiju zaštitu može uživati,
- dobrovoljno ponovno uspostavi status u zemlji koju je napustio ili izvan koje je boravio zbog straha od proganjanja,

– prestanu okolnosti u zemlji podrijetla na osnovi kojih je odobren azil.

U slučaju iz stavka 1. podstavka 4. ovoga članka, Ministarstvo će razmotriti je li promjena okolnosti značajne i stalne prirode, da se strah od proganjanja više ne može smatrati osnovanim.

Prije donošenja odluke o prestanku azila, Ministarstvo će upoznati azilanta o razlozima za prestanak azila te mu omogućiti da se usmeno ili pisano izjasni o razlozima zbog kojih azil ne bi trebao prestati.

Protiv rješenja o prestanku azila azilant može izjaviti žalbu Povjerenstvu u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

Rješenje o žalbi Povjerenstvo donosi u roku od 30 dana od dana zaprimanja žalbe.

Poništenje azila

Članak 64.

Ministarstvo će poništiti azil ako:

- se naknadno utvrdi postojanje razloga iz članka 6. ovoga Zakona,
- se utvrdi da je stečen na temelju pogrešno predstavljenih ili izostavljenih činjenica, lažnim prikazivanjem bitnih činjenica i okolnosti, korištenjem krivotvorenih isprava i drugih dokumenata, a što je bilo od utjecaja za odobrenje azila,
- azilant predstavlja opasnost za sigurnost Republike Hrvatske.

Prije poništenja azila, Ministarstvo će upoznati azilanta o razlozima za poništenje te mu omogućiti da se usmeno ili pisano izjasni o razlozima zbog kojih azil ne bi trebalo poništiti. Protiv rješenja o poništenju azila azilant može izjaviti žalbu Povjerenstvu u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

Rješenje o žalbi Povjerenstvo donosi u roku od 30 dana od dana zaprimanja žalbe.

Poništenjem azila poništavaju se sve pravne posljedice nastale odobrenjem azila.

Prestanak supsidijarne zaštite

Članak 65.

Supsidijarna zaštita prestat će ako:

- okolnosti na temelju kojih je odobrena više ne postoje ili su se promijenile do te mjere da daljnja zaštita nije potrebna,
- je stranac pod supsidijarnom zaštitom državljanin države čiju zaštitu može uživati.

Supsidijarna zaštita može prestati i ako stranac u propisanom roku ne podnese zahtjev za produženje supsidijarne zaštite, a okolnosti u zemlji podrijetla su se promijenile na način da stranac pod supsidijarnom zaštitom više ne bi bio izložen trpljenju ozbiljne nepravde.

Protiv rješenja o prestanku supsidijarne zaštite stranac može izjaviti žalbu Povjerenstvu u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

Rješenje o žalbi Povjerenstvo donosi u roku od 30 dana od dana zaprimanja žalbe.

Poništenje supsidijarne zaštite

Članak 66.

Ministarstvo će poništiti supsidijarnu zaštitu ako:

- se naknadno utvrdi postojanje razloga iz članka 8. ovoga Zakona,
- se utvrdi da je zaštita odobrena na temelju pogrešno iznesenih ili izostavljenih činjenica,

lažnim prikazivanjem bitnih činjenica i okolnosti, korištenjem krivotvorenih isprava i drugih dokumenata, što je bilo od utjecaja za odobrenje.

Protiv rješenja o poništenju supsidijarne zaštite stranac može izjaviti žalbu Povjerenstvu u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

Rješenje o žalbi Povjerenstvo donosi u roku od 30 dana od dana zaprimanja žalbe.

Postupanje na granici ili u tranzitnom prostoru

Članak 67.

Strancu koji izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva za azil na graničnom prijelazu, odnosno u tranzitnom prostoru zračne ili morske luke, a ne ispunjava uvjete za ulazak u Republiku Hrvatsku propisane odredbama Zakona o strancima, neće se dopustiti ulazak ukoliko su ispunjeni sljedeći uvjeti:

– na graničnom prijelazu odnosno tranzitnom prostoru strancu je osiguran adekvatan smještaj i prehrana,

– boravak stranca u tranzitnom prostoru ne prelazi rok od trideset dana od dana podnošenja zahtjeva za azil,

– zahtjev je očito neutemeljen ili se može riješiti u ubrzanom postupku.

Strancu iz stavka 1. ovoga članka zaprimat će se zahtjev za azil što je moguće prije te će se odmah provesti saslušanje.

Protiv odluke donesene u postupku koji se provodi u smislu ovoga članka može se izjaviti žalba u roku od 3 dana od dana zaprimanja odluke.

Rješenje o žalbi Povjerenstvo donosi u roku od 5 dana od dana zaprimanja žalbe.

Tražitelju azila iz stavka 2. ovoga članka osigurat će se zdravstvena zaštita, prevoditelj, maloljetniku bez pratnje skrbnik te pravo na osnovne informacije o pravima i obvezama u postupku.

Pristup punomoćnika, predstavnika UNHCR-a ili druge organizacije koja se bavi zaštitom prava izbjeglica tražitelju azila može se privremeno ograničiti kada je to neophodno radi zaštite nacionalne sigurnosti i pravnog poretka Republike Hrvatske.

Drugostupanjski postupak

Članak 68.

Povjerenstvo će saslušati tražitelja azila ukoliko ne može odlučiti na temelju činjenica utvrđenih u prvostupanjskom postupku.

Ako Povjerenstvo utvrdi da su u prvostupanjskom postupku nepotpuno ili pogrešno utvrđene činjenice ili okolnosti, ili se u međuvremenu izmijenilo činjenično stanje na temelju kojeg je bila donesena prvostupanjska odluka, dopunit će postupak i otkloniti nedostatke te poništiti prvostupanjsku odluku i samo riješiti stvar.

Ako Povjerenstvo utvrdi da su u prvostupanjskom rješenju pogrešno ocijenjeni dokazi, da je iz utvrđenih činjenica izveden pogrešan zaključak glede činjeničnog stanja, da je pogrešno primijenjen pravni propis na temelju kojega se rješava stvar, ili ako nađe da je na temelju slobodne ocjene trebalo donijeti drugačije rješenje, ono će svojim rješenjem poništiti prvostupanjsko rješenje i samo riješiti stvar.

Iznimno od odredbe članka 18. stavka 5. ovoga Zakona, o žalbi podnesenoj protiv odluke donesene u ubrzanom postupku odlučuje predsjednik odnosno jedan član Povjerenstva u roku od 8 dana od dana zaprimanja žalbe.

Odlučujući o žalbi protiv odluke kojom je zahtjev tražitelja azila riješen u ubrzanom

postupku, Povjerenstvo se na temelju činjenica prikupljenih u prvostupanjskom postupku, ograničava samo na ocjenu očite neutemeljenosti i postojanja razloga iz članka 60. ovoga Zakona.

Ako Povjerenstvo ocijeni da zahtjev nije očito neutemeljen ili da ne postoje uvjeti iz članka 60. ovoga Zakona, poništiti će prvostupanjsku odluku i predmet vratiti Ministarstvu na ponovni postupak.

Dostava pismena

Članak 69.

Ukoliko Ministarstvu nije poznato gdje se tražitelj azila nalazi, a nema zakonskog zastupnika ili punomoćnika, dostava će se obaviti oglašavanjem pismena na oglasnoj ploči Prihvatilišta. Dostava se smatra izvršenom protekom tri dana od dana oglašavanja pismena na oglasnoj ploči.

Postupak pred Upravnim sudom

Članak 70.

Na podnošenje tužbe i postupak pred Upravnim sudom primjenjuju se odredbe Zakona o upravnim sporovima.

Blagodat sumnje

Članak 71.

Ukoliko tražitelj azila nije dokazima potkrijepio određenu činjenicu ili okolnost, iskaz stranke smatrat će se vjerodostojnim u tom dijelu, ako:

- je tražitelj azila uložio istinski napor da potkrijepi dokazima svoj zahtjev,
- su svi relevantni elementi koji su mu na raspolaganju podneseni uz zadovoljavajuće objašnjenje glede nedostataka ostalih relevantnih elemenata,
- je utvrđeno da su izjave tražitelja azila dosljedne i uvjerljive te da nisu u suprotnosti s dostupnim specifičnim i općim informacijama koje su relevantne za rješavanje zahtjeva,
- je tražitelj azila zatražio azil što je moguće prije ili je predočio opravdan razlog zašto nije tako postupio,
- je utvrđena opća vjerodostojnost iskaza tražitelja azila.

Primjena drugih propisa

Članak 72.

U postupku azila primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

Odredbe Zakona o strancima na odgovarajući se način primjenjuju na tražitelje azila, azilante, strance pod supsidijarnom zaštitom i strance pod privremenom zaštitom, u dijelu koji ovim Zakonom nije drugačije propisan.

Dok stranac uživa zaštitu odobrenu sukladno odredbama ovoga Zakona, nema pravo podnijeti zahtjev za odobrenje boravka sukladno odredbama Zakona o strancima.

Sudjelovanje drugih osoba u postupku azila

Članak 73.

U postupku azila javnost je isključena.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, na saslušanju može, ako se tome ne protivi tražitelj azila, sudjelovati i predstavnik UNHCR-a ili druge organizacije koja se bavi zaštitom ljudskih prava odnosno prava izbjeglica.

Ograničenje kretanja

Članak 74.

Tražitelju azila može se ograničiti kretanje iz razloga:

1. navedenih u članku 6. i 8. ovoga Zakona,
2. utvrđivanja identiteta,
3. sprječavanja širenja zaraznih bolesti,
4. sumnje da podnošenje zahtjeva za azil predstavlja prijevaru i zlouporabu postupka azila,
5. napuštanja ili pokušaja napuštanja Republike Hrvatske prije okončanja postupka,
6. sprječavanja dovođenja u opasnost života i imovine drugih osoba,
7. zaštite nacionalne sigurnosti i pravnog poretka Republike Hrvatske.

Kretanje se može ograničiti:

1. zabranom kretanja izvan Prihvatilišta,
2. zabranom kretanja izvan određenog područja, ili
3. zabranom napuštanja određene adrese.

Tražitelju azila iz stavka 1. točke 5. i 6. ovoga članka i tražitelju azila koji se ne pridržava odredbi ovoga članka o ograničenju slobode kretanja, kretanje će se ograničiti smještajem u Prihvatni centar za strance.

Kretanje se ograničava najduže do 3 mjeseca, a iz opravdanih razloga može se produžiti za još mjesec dana.

Iznimno od stavka 3. ovoga članka, ograničenje kretanja iz razloga navedenih u stavku 1. točki 3. ovoga članka vrijedi dok za to postoje razlozi.

Ograničenje kretanja određuje rješenjem Ministarstvo.

Protiv rješenja iz stavka 6. ovoga članka tražitelj azila može podnijeti tužbu Upravnom sudu.

Tužba ne odgađa izvršenje rješenja.

Udaljenje

Članak 75.

Po okončanju postupka azila u kojem je zahtjev za azil odbijen, odbačen ili je postupak obustavljen te prestankom ili poništenjem azila odnosno supsidijarne i privremene zaštite, Ministarstvo će poduzeti potrebne radnje u cilju omogućavanja dobrovoljnog povratka stranca u zemlju podrijetla.

Stranac iz stavka 1. ovoga članka koji se ne želi dobrovoljno vratiti u zemlju podrijetla udaljava se sukladno odredbama Zakona o strancima.

Članak 76.

Ministarstvo će tražitelju azila i strancu pod supsidijarnom zaštitom izdati iskaznicu, a azilantu na njegov zahtjev osobnu iskaznicu i putnu ispravu.

Osobama iz stavka 1. ovoga članka može se izdati putni list za stranca sukladno odredbama Zakona o strancima.

Privremeno zadržavanje stranih isprava

Članak 77.

Ministarstvo može zadržati putnu ili drugu identifikacijsku ispravu tražitelja azila ako to zahtijevaju razlozi zaštite nacionalne sigurnosti ili pravnog poretka Republike Hrvatske, do okončanja postupka.

O privremenom zadržavanju isprava iz stavka 1. ovoga članka izdaje se potvrda.

Iskaznica tražitelja azila

Članak 78.

Iskaznica tražitelja azila izdaje se u roku od tri dana od dana podnošenja zahtjeva za azil te služi kao dozvola boravka u Republici Hrvatskoj do okončanja postupka.

Iskaznica tražitelja azila izdaje se i članovima njegove obitelji, sukladno članku 30. stavku 2. ovoga Zakona.

Osobna iskaznica za azilanta

Članak 79.

Osobna iskaznica za azilanta se izdaje azilantu na vrijeme od 5 godina.

Zahtjev za izdavanje iskaznice iz stavka 1. ovoga članka podnosi azilant stariji od 16 godina života, a za azilanta mlađeg od 16 godina zahtjev podnosi zakonski zastupnik.

Putna isprava za azilanta

Članak 80.

Putna isprava za azilanta izdaje se na vrijeme od dvije godine i može se produžavati.

Zahtjev za izdavanje putne isprave za maloljetnog azilanta te azilanta djelomično ili potpuno lišenog poslovne sposobnosti podnosi zakonski zastupnik.

Azilant koji nije navršio 14 godina života upisuje se u putnu ispravu svog zakonskog zastupnika, a može mu se izdati i vlastita putna isprava.

Iskaznica stranca pod supsidijarnom zaštitom

Članak 81.

Iskaznica stranca pod supsidijarnom zaštitom izdaje se na vrijeme od godinu dana i može se produžavati.

Vraćanje isprava

Članak 82.

Izdane isprave, navedene u članku 76. ovoga Zakona, moraju se vratiti Ministarstvu po okončanju postupka azila, prestankom ili poništenjem azila, supsidijarne i privremene zaštite.

Glava V.

PRIVREMENA ZAŠTITA

Odobranje privremene zaštite

Članak 83.

Privremena zaštita odobrava se strancima koji u velikom broju dolaze u Republiku Hrvatsku iz zemlje u kojoj je zbog rata ili njemu sličnog stanja, općeg nasilja ili unutarnjih sukoba došlo do kršenja ljudskih prava, ako ih zemlja njihovog podrijetla nije spremna ili nije u mogućnosti zaštititi.

Odluku o potrebi odobrenja privremene zaštite osobama iz stavka 1. ovoga članka, kao i odluku o prestanku postojanja razloga za odobrenje privremene zaštite donosi Vlada Republike Hrvatske.

U odluci o potrebi odobrenja privremene zaštite određuje se skupina ljudi na koje će se privremena zaštita primjenjivati, datum od kojeg će se primjenjivati te broj osoba kojima će biti pružena privremena zaštita.

Odluka o potrebi odobrenja privremene zaštite donosi se uzimajući u obzir gospodarske i druge mogućnosti Republike Hrvatske, razloge nacionalne sigurnosti, očuvanja javnog reda i mira te relevantne informacije UNHCR-a, odnosno organizacija koje se bave zaštitom prava izbjeglica.

Strancima iz stavka 1. ovoga članka, odobrit će se privremena zaštita pod uvjetom da su:

- prije nastanka stanja iz stavka 1. ovoga članka imali prebivalište ili boravište u toj zemlji te su zbog nastalog stanja neposredno došli u Republiku Hrvatsku,
- za vrijeme nastanka takvog stanja zakonito boravili u Republici Hrvatskoj, a po isteku zakonitog boravka povratak u zemlju podrijetla im je privremeno onemogućen.

Nadležnost za odobranje i vrijeme trajanja privremene zaštite

Članak 84.

Privremenu zaštitu odobrava Ministarstvo na vrijeme od jedne godine.

Privremena zaštita može se produžavati na vrijeme od šest mjeseci ako postoje opravdani razlozi za njezino odobrenje, a ukupno može trajati najduže tri godine.

Razlozi uskraćivanja privremene zaštite

Članak 85.

Privremena zaštita neće se odobriti strancu ako:

1. nisu ispunjeni uvjeti iz članka 83. ovoga Zakona,
2. postoje razlozi navedeni u članku 6. i 8. ovoga Zakona,
3. mu je odobren azil, supsidijarna zaštita ili ima status priznat sukladno odredbama Zakona o

strancima,

4. uživa zaštitu, ima državljanstvo ili regulirani boravak u trećoj državi.

Protiv negativnog rješenja stranac može izjaviti žalbu Povjerenstvu u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

Rješenje o žalbi Povjerenstvo donosi u roku od 30 dana od dana zaprimanja žalbe.

Prestanak privremene zaštite

Članak 86.

Strancu prestaje privremena zaštita:

- protekom vremena na koje je odobrena,
- odlukom Vlade o prestanku postojanja razloga za odobrenje privremene zaštite.

Dobrovoljni povratak

Članak 87.

Na zahtjev stranca pod privremenom zaštitom ili stranca kojem je prestala privremena zaštita, Ministarstvo će mu omogućiti dobrovoljni povratak u zemlju podrijetla.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo će razmotriti relevantna izvješća o stanju u zemlji podrijetla te uzeti u obzir ozbiljne humanitarne razloge zbog kojih bi povratak pojedinaca privremeno bio onemogućen ili nerazuman te o tome obavijestiti stranca pod privremenom zaštitom.

Stranac iz stavka 1. ovoga članka, do dana povratka u zemlju podrijetla, zadržava prava zajamčena ovim Zakonom.

Suradnja s drugim tijelima

Članak 88.

Ministarstvo će tijekom uspostave i trajanja privremene zaštite te povratka osoba kojima je prestala privremena zaštita surađivati s drugim državnim tijelima, UNHCR-om, Hrvatskim crvenim križem i organizacijama koje se bave zaštitom prava izbjeglica.

Prava i obveze stranca pod privremenom zaštitom

Članak 89.

Stranac kojemu je odobrena privremena zaštita u Republici Hrvatskoj ima pravo na:

- boravak,
- osnovna sredstva za život i smještaj,
- zdravstvenu zaštitu,
- osnovno i srednje školovanje,
- informacije o pravima i obvezama,
- rad,
- spajanje obitelji,
- slobodu vjeroispovijesti i vjerskog odgoja djece.

Obveze propisane u članku 37. ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju i na stranca pod privremenom zaštitom.

Pravo na rad

Članak 90.

Stranac pod privremenom zaštitom ostvaruje pravo na rad sukladno odredbama zakona kojima se regulira rad stranaca u Republici Hrvatskoj.

Zdravstvena zaštita

Članak 91.

Zdravstvena zaštita stranca pod privremenom zaštitom uključuje hitnu medicinsku pomoć i prijeko potrebno liječenje bolesti, a za ranjive skupine i drugu neophodnu medicinsku pomoć.

Pravo na školovanje

Članak 92.

Stranac pod privremenom zaštitom ima pravo na osnovno i srednje školovanje te prekvalifikaciju i dokvalifikaciju pod istim uvjetima kao hrvatski državljanin.

Pravo na spajanje obitelji

Članak 93.

Zahtjev za spajanje obitelji podnosi stranac pod privremenom zaštitom ili član njegove obitelji koji želi doći u Republiku Hrvatsku.

Članu obitelji koji se spaja odobrava se privremena zaštita.

U slučajevima kada članovi obitelji uživaju privremenu zaštitu u različitim državama, prilikom spajanja obitelji uzet će se u obzir interesi članova obitelji.

Ministar nadležan za unutarnje poslove propisat će obrazac dozvole za preseljenje stranca pod privremenom zaštitom iz jedne države u drugu.

Smještaj stranca pod privremenom zaštitom

Članak 94.

Za vrijeme trajanja privremene zaštite strancu se osigurava odgovarajući smještaj ako ne posjeduje vlastita novčana sredstva.

Smještaj će se osigurati i strancu kojem je prestala privremena zaštita ako ne posjeduje vlastita novčana sredstva te ga, zbog ozbiljnih zdravstvenih razloga, nije moguće vratiti u zemlju podrijetla.

Iskaznica stranca pod privremenom zaštitom

Članak 95.

Strancu kojem je odobrena privremena zaštita izdaje se iskaznica na vrijeme od godine dana i može se produžavati.

Informacije o pravima i obvezama

Članak 96.

U roku od 15 dana od dana odobrenja Ministarstvo će pisanim putem obavijestiti stranca pod privremenom zaštitom o pravima i obvezama koje je stekao odobrenjem zaštite, na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije.

Ograničenje korištenja prava

Članak 97.

Stranac koji tijekom trajanja privremene zaštite podnese zahtjev za azil ne može koristiti prava tražitelja azila dok traje privremena zaštita. Postupak povodom zahtjeva za azil iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo može okončati i nakon prestanka privremene zaštite.

Glava VI. ZBIRKE PODATAKA

Članak 98.

Radi učinkovite kontrole provođenja postupaka propisanih ovim Zakonom Ministarstvo vodi zbirke podataka o:

- tražiteljima azila,
- azilantima,
- strancima pod privremenom zaštitom,
- strancima pod supsidijarnom zaštitom,
- putnim ispravama za azilante,
- iskaznicama tražitelja azila,
- osobnim iskaznicama azilanata,
- iskaznicama stranaca pod privremenom zaštitom,
- iskaznicama stranaca pod supsidijarnom zaštitom,
- privremeno zadržanim putnim i drugim ispravama,
- prijavi/odjavi boravišta i/ili adrese stanovanja azilanta te prijavi/odjavi mjesta i /ili adrese stanovanja tražitelja azila, stranca pod privremenom zaštitom i stranca pod supsidijarnom zaštitom,
- uzetim otiscima prstiju i fotografiranjima tražitelja azila i stranaca pod privremenom zaštitom.

Osobni podaci sadržani u zbirkama podataka iz stavka 1. ovoga članka prikupljaju se, pohranjuju i obrađuju sukladno odredbama propisa kojima se uređuje zaštita osobnih podataka.

Glava VII. OVLASTI ZA DONOŠENJE PROPISA

Članak 99.

Vlada Republike Hrvatske imenovat će predsjednika i članove Povjerenstva iz članka 14. ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Vlada Republike Hrvatske objavit će javni poziv iz članka 15. ovoga Zakona u roku od 30

dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
Vlada Republike Hrvatske donijet će listu sigurnih zemalja podrijetla i listu sigurnih trećih zemalja u roku od 8 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 100.

Ministar nadležan za unutarnje poslove donosi:

- odluku o troškovima smještaja u Prihvatištu,
- Kućni red Prihvatišta,
- propis o izgledu obrasca i sadržaju iskaznice za tražitelja azila, azilanta, stranca pod privremenom zaštitom, stranca pod supsidijarnom zaštitom, putne isprave za azilanta, zahtjeva za azil, izgledu obrasca dozvole za preseljenje stranca pod privremenom zaštitom iz jedne države u drugu te o sadržaju i načinu vođenja zbirki podataka iz članka 98. ovoga Zakona kao i rokovima čuvanja podataka u tim zbirkama,
- propis o postupku ostvarivanja i isplate troškova besplatne pravne pomoći i tarifi pruženih usluga pravne pomoći propisane odredbama ovoga Zakona.

Članak 101.

Ministar nadležan za unutarnje poslove, na prijedlog ministra nadležnog za poslove socijalne skrbi, donosi propis o smještaju tražitelja azila, azilanata, stranaca pod privremenom zaštitom i stranaca pod supsidijarnom zaštitom.

Članak 102.

Ministar nadležan za poslove socijalne skrbi donosi propis o visini novčane pomoći tražiteljima azila, azilantima, strancima pod privremenom zaštitom i strancima pod supsidijarnom zaštitom.

Članak 103.

Ministar nadležan za poslove zdravstva donosi propis o sadržaju zdravstvenog pregleda tražitelja azila, azilanta, stranca pod privremenom zaštitom i stranca pod supsidijarnom zaštitom.

Članak 104.

Ministar nadležan za poslove obrazovanja uz suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove, donosi program učenja hrvatskog jezika, povijesti i kulture za tražitelje azila i azilante te donosi propis o načinu provođenja programa i provjeri znanja tražitelja azila, azilanata, stranaca pod privremenom zaštitom i stranaca pod supsidijarnom zaštitom, radi pristupa obrazovnom sustavu.

Članak 105.

Propise iz članka 100. – 103. ovoga Zakona nadležni ministri donijet će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a propis iz članka 104. ovoga Zakona nadležni ministar donijet će u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Glava VIII.
KAZNENE ODREDBE

Članak 106.

Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj tražitelj azila ako:

- učestalo krši odredbe Kućnog reda Prihvatišta (članak 37. stavak 1. podstavak 2.),
- u propisanom roku ne javi promjenu adrese Ministarstvu (članak 37. stavak 1. podstavak 5.),
- se ne pridržava uputa i mjera Ministarstva o ograničenju slobode kretanja (članak 37. stavak 1. podstavak 6.),
- pokuša napustiti Republiku Hrvatsku za vrijeme trajanja postupka ili se nakon napuštanja ponovo vrati odnosno bude vraćen (članak 37. stavak 1. podstavak 8.).

Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka, tražitelju azila može se izreći zaštitna mjera protjerivanja samostalno ili uz novčanu kaznu.

Zaštitna mjera iz stavka 2. ovoga članka izvršit će se po okončanju postupka azila.

Glava IX.
PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 107.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o azilu (»Narodne novine«, br. 103/03.).

Postupci započeti po odredbama Zakona o azilu (»Narodne novine«, br. 103/03.) dovršit će se po odredbama tog Zakona.

Do dana imenovanja Povjerenstva za azil iz članka 12. ovoga Zakona, Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za rješavanje o žalbama tražitelja azila i azilanata imenovano sukladno odredbama Zakona o azilu (»Narodne novine«, br. 103/03.) rješavat će žalbe tražitelja azila i azilanata.

Provedbeni propisi doneseni na temelju Zakona o azilu (»Narodne novine«, br. 103/03.) ostaju na snazi do stupanja na snagu provedbenih propisa donesenih na temelju ovlasti iz ovoga Zakona, ukoliko nisu u suprotnosti s njegovim odredbama.

Članak 108.

Ovaj Zakon stupa na snagu 1. siječnja 2008.

Klasa: 217-01/06-01/01
Zagreb, 13. srpnja 2007.

HRVATSKI SABOR
Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Vladimir Šeks, v. r.